

Per un Pacte d'Estat sobre l'aigua

Que "SA NOSTRA" convoqui un fòrum com Balears 2015 i que destini els seus primers esforços a reflexionar sobre la situació hídrica a les Illes no resulta gens estrany, ni des de la vocació social que empenyen els estatuts fundacionals de l'entitat, ni des de l'oportunitat històrica d'obrir un debat sobre una qüestió que, indiscutiblement, marcarà el futur de la comunitat autònoma. La prova és que fins no fa gaire l'aigua assenyalava els límits del desenvolupament. Sense aigua no es pot viure i, per tant, la vida venia condicionada pels recursos hídrics disponibles. Però aquesta sembla una idea sobrepassada des del moment que el subministrament d'aigua dolça a la població pot connectar-se a una dessaladora. Els avenços tecnològics han trencat el paradigma i, d'alguna manera, aquesta circumstància podria haver donat carta blanca als sectors més desenvolupistes de la societat si no fos perquè, a pesar de la possibilitat de "fabricar" aigua dolça, sobrepassar els límits naturals significa trencar l'equilibri de la naturalesa, amb unes conseqüències que fins el moment ningú no és capaç de calibrar.

Sabem, en qualsevol cas, que sobrepassar els límits naturals implica uns costos econòmics que s'han d'avaluar i, sobretot, pagar, endemés d'efectes mediambientals molt difícils de quantificar. Trencar els equilibris sol ser car, fins i tot més car que mantenir-los, almenys en el llarg termini. Es va intentar provisionalment amb l'anomenada "operació vaixell" i continua ara amb el projecte d'una xarxa de dessaladores. Sembla com si ja no hi hagués fronteres naturals, encara que sí que hi ha models de convivència que exigeixen una millor qualitat de vida que al mateix temps sigui compatible amb els límits mediambientals de caràcter universal que, a pesar de la tècnica -i en bona mesura per mor d'ella- continuen existint i condicionant el desenvolupament de tots els països. Les fronteres del desenvolupament són avui d'abast internacional i això fa que l'incompliment de les elementals regles de la naturalesa impliqui si no el risc d'una fallida econòmica immediata -com seria deixar els turistes

sense subministrament d'aigua- sí el de ser insolidaris en la solució d'un problema, el canvi climàtic, que afecta tota la humanitat.

Cal, doncs, cercar nous paradigmes que impedeixin continuar amb la destrucció de l'entorn natural, tant si és per ser solidaris amb la resta del món com si es tracta de gaudir de suficient qualitat de vida a ca nostra. Des de les Illes es va aprovar un pla hidrològic, al qual ara es vol sumar una xarxa de dessaladores. La sequera dels darrers anys ha fet que aquests enginyers fossin socialment acceptats per, com a mínim, compensar la manca de pluja i per evitar la degradació dels aqüífers, però d'aquí a confiar el futur a la simple possibilitat d'anar ampliant la xarxa hi ha una gran diferència. Si més no, aquest és un debat que va més enfora de la disputa partidista i que esdevé una qüestió d'Estat. A través del tema de l'aigua i de les dessaladores es discuteix quelcom més que una simple qüestió tècnica. Hi ha en joc un model de desenvolupament que tots volem veure modificat en menor o major mesura. És exigible, per tant, un acord d'Estat que, d'una vegada per totes, superi les barreres que partits polítics i administracions públiques s'entossudeixen a aixecar. Això és possible i sobretot ara quan tenim la sort de comptar amb un ministre mallorquí, Jaume Matas, com a gran avalador del Pla hidrològic nacional.

El Pla hidrològic nacional preveu unes inversions de 48.000 milions de pessetes a les Illes, quasi la meitat de les necessitats quantificades per la Conselleria de Medi Ambient. Certament hi ha moltes diferències de criteri entre l'Administració central i l'autònoma, entre el PP i el Pacte de Progrés, però enmig de les diferències hi ha un important tram d'acord, aquell que, precisament, delimita el pla que va ser aprovat unànimement pel Parlament balear i que mereix ser objecte d'un acord d'Estat. La societat balear no entendria que les picabaralles partidistes s'interposassin en una solució d'aquestes característiques.

gea
quadern de la terra

núm. 6 - gener, 2001

Edita: Obra Social i Cultural de "SA NOSTRA" Caixa de Balears

"SA NOSTRA"
Obra Social i Cultural

C. Ter, 16. 07009 Palma.
Tel. 971 17 19 25 - Fax 971 17 17 95
E mail: aramis@sanostra.es

Consell Assessor:

Miquel Alenyà, Miquel Pasqual,
Andreu Ramis, Albert Catalan,
Miquel Rayó, Joan Mayol i
Bartomeu Tomàs.

Director: Sebastià Verd

Secretària de redacció:
Magdalena Mulet

Redactors i col·laboradors:

Jordi Calleja, Constanza Forteza,
Gina Garcías, Maria Ferrer,
Miquel Massutí, Antoni Oliver,
Juanjo...

Redacció: Fundesba S.L.

F. de Borja Moll, 10 - entresòl
Tel. 971 71 16 61.
07003-Palma.

Disseny i realització:

Eparrutx, Tel. 971 42 09 66

Dipòsit Legal: PM-433-1998

Preu: 500 pta
Subscripció: 1.500 pta
(tres números per any)

TARJA DE SUBSCRIPCIÓ

Nom i llinatges

Adreça

Ciutat C/P

Tel Fax

Dades bancàries:

"SA NOSTRA" Caixa de Balears, oficina

Compte corrent/llibreta d'estalvis núm.

Per a subscripcions emplenau aquesta tarja i adreçau-la a:
"SA NOSTRA" Caixa de Balears - Obra Social i Cultural,
c. Ter, 16, 07009 Palma, fax 971 17 17 95,
o bé per correu electrònic, a: aramis@sanostra.es

*Els tres primers números de GEA - Quadern de la Terra
seran de franc, a partir de la recepció d'aquesta subscripció.*